

KONKURENCES PADOME

Brīvības ielā 55, Rīgā, LV-1010 ♦ tālr. 67282865 ♦ fakss 67242141 ♦ e-pasts: konkurence@kp.gov.lv

L Ē M U M S

Rīgā

Nr.9

(Prot. Nr.6., 2.§)

2014.gada 17.februārī

Par lietas izpētes izbeigšanu

Lieta Nr.2635/13/03.01./5

Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas un Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta pirmās daļas pārkāpumu SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, SIA „MK TRADE”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” darbībās

1. Ievads (sūdzības izklāsts)

- [1] 10.12.2012. Konkurences padomē (turpmāk – KP) saņemts SIA „Veiksme un K”, reģ.nr.41503016682, adrese Rīga, Dzelzavas iela 70 (turpmāk – VK), iesniegums, kurā norādīts uz Konkurences likuma (turpmāk – KL) un Līguma par Eiropas Savienības darbību (turpmāk – LESD) iespējamiem pārkāpumiem SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, SIA „MK TRADE”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” darbībās.
- [2] VK nodarbojas ar sadzīves tehnikas mazumtirdzniecību Latvijā, izmantojot tirdzniecības vietas dažādās Latvijas pilsētās un interneta veikalu (pieder veikalu ķēde ar *Tehnoland* preču zīmi). T.sk. VK pārdod sadzīves tehniku ar preču zīmi *WHIRLPOOL*. Šī zīmola preces tiek ražotas dažādās valstīs, t.sk. Eiropas Savienībā (turpmāk – ES). *WHIRLPOOL* zīmola sadzīves tehnikas izplatīšana, tāpat kā citu ražotāju sadzīves tehnikas izplatīšana, notiek, izmantojot, t.s. oficiālos kanālus un paralēlos kanālus.
- [3] VK radās problēmas iepirkt preci no izplatītāja SIA „WHIRLPOOL LATVIA” Latvijā¹. Tāpat VK klientiem (patērētājiem) pastāvēja problēma saņemt garantijas remontu precēm ar *WHIRLPOOL* preču zīmi, kuras nopirkas VK veikalos². Tā kā VK nezināmu un neskaidru iemeslu dēļ nevar iepirkt preces tieši no SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, VK iepērk preces, piemēram, no tādiem vairumtirgotājiem, kuri darbojas zem *RD Electronics* vai *Elkor* preču

¹ 10.12.2012. VK iesniegums (1.sējuma 2.lp.); 29.01.2013. KP Izpilddirekcijas sarunu protokols (1.sējuma 16.-18.lp.)

² VK 05.12.2012. Paskaidrojums (1.sējuma 9.lp.)

zīmes. Minētie uzņēmumi nodarbojas gan ar vairumtirdzniecību, gan mazumtirdzniecību, tādējādi ir ne tikai piegādātāji VK, bet arī konkurenti mazumtirdzniecības līmenī. VK norāda, ka minēto konkurentu piedāvātās preču cenas ne vienmēr ir konkurētspējīgas, tādējādi vienīgā konkurētspējīgā alternatīva mazumtirgotājiem Latvijā bieži vien ir iepirkt preces paralēlā importa ceļā.

- [4] Ievērojot minēto, uz iesnieguma iesniegšanas brīdi VK faktiski ir atteikusies no *WHIRLPOOL* tehnikas tirgošanas savos veikalos, tādējādi mazinoties *intra brand* konkurencei³. Neskatoties uz regulāriem un atkārtotiem VK mēģinājumiem iegādāties preces vairumā tieši no SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, VK ir saņēmusi atteikumus, tos nepamatojot vai pamatojot ļoti izvairīgi. Tā vietā VK periodiski tiek norādīts, ka tā savulaik pārāk daudz preču ir importējusi no Polijas. Vienlaikus VK sakarā ar to, ka pastāv problēmas iegādāties *WHIRLPOOL* preces no SIA „WHIRLPOOL LATVIA” pastāv problēmas nodrošināt saviem pircējiem ražotāja apmaksāto *WHIRLPOOL* preču garantijas remonta pakalpojumus.
- [5] Iespējamo pretlikumīgo darbību rezultātā VK ieskatā notiek paralēlā importa ierobežošana, kas ir vērtējama kā tirgus sadale KL 11.panta un LESD 101.panta izpratnē, kā arī notiek centieni izspiest VK no tirgus. Tāpat VK esot radušies papildu izdevumi, kas saistīti ar garantijas remonta veikšanu uz VK rēķina, tādējādi negatīvi ietekmējot konkurenci Latvijas elektropreču tirgū.
- [6] KP, ierosinot lietu, prezumēja, ka iespējamā pārkāpumā varētu būt iesaistīti *WHIRLPOOL* preču vairumtirgotāji un mazumtirgotāji Latvijā, kuriem nav ierobežotas tiesības iepirkt *WHIRLPOOL* preces oficiālajā izplatīšanas kanālā un kuru pircējiem (patērētājiem) nav ierobežojumu saņemt ražotāja apmaksāto garantijas remontu – veikalu tīklam ar *RD Electronics* preču zīmi (t.i., ārvalstu komersanta filiāle „Gaborona Limited Latvija filiāle”; SIA „MK Trade”) un *Elkor* preču zīmi (šobrīd SIA „ETG”).
- [7] Tāpat KP sākotnēji sniegtā informācija norādīja uz aizdomām, ka *WHIRLPOOL* garantijas remonta pakalpojumu sistēmas Latvijā izveidē varētu būt iesaistīti minētie vairumtirgotāji/mazumtirgotāji, jo sistēmas izveide tiem varētu sniegt priekšrocības pret citiem mazumtirgotājiem, kas iegādājas *WHIRLPOOL* preces ārpus Latvijas. Ņemot vērā, ka tirgus dalībnieks, kurš darbojas ar preču zīmi *RD Electronics* (SIA „MK Trade” un ārvalstu komersanta filiāle „Gaborona Limited Latvija filiāle”) pēc iesniedzēja teiktā ir lielākais tirgus dalībnieks sadzīves tehnikas realizācijā, tam vairāk kā ražotāja pārstāvim traucē *intra brand* konkurence⁴, t.i., konkurence, kuru veido VK, ievēdot *WHIRLPOOL* preces no citām ES valstīm.
- [8] Ievērojot *RD Electronics* un *Elkor* (SIA „ETG”) kā noieta kanāla svarīgumu ražotājam, kā arī to, ka autorizētie servisi garantijas remonta pakalpojuma principus veido kopā ar ražotāju, KP bija aizdomas, ka vienošanās par paralēlā importa ierobežošānu un VK izstumšanu piedalās gan lielākie vairumtirgotāji/mazumtirgotāji (SIA „MK Trade”, ārvalstu komersanta filiāle „Gaborona Limited Latvija filiāle” un SIA „ETG”), gan ražotāja pārstāvis SIA „WHIRLPOOL LATVIA”.

³ *Intra brand* konkurence – konkurence vienas preču zīmes ietvaros

⁴ *Intra brand* konkurence – konkurence starp vienas preču zīmes izplatītājiem

2. Lietas ierosināšana

- [9] KP 15.02.2013., pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 1.puktu, 22.panta pirmās daļas 1.punktu, 23.pantu, nolēma (Prot. Nr.9, 3.§) ierosināt lietu Nr.2635/13/03.01./5 *Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas un Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta pirmās daļas pārkāpumu SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, SIA „MK TRADE”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” darbībās (turpmāk – Lieta).*
- [10] 09.08.2013. KP, pamatojoties uz KL 8.panta pirmās daļas 2.punktu, 8.panta otro daļu, 27.panta otro daļu, pagarināja lēmuma pieņemšanas termiņu Lietā uz laiku līdz 15.02.2014.
- [11] 03.02.2014. KP Lietā iesaistītajiem dalībniekiem SIA „ETG”, SIA „MK Trade” un ārvalstu komersanta filiālei „Gaborona Limited Latvijas filiāle” nosūtīja vēstules Nr.146 (SIA „ETG”), Nr.147 (SIA „MK Trade”), Nr.148 (ārvalstu komersanta filiālei „Gaborona Limited Latvijas filiāle”), bet 04.02.2014. nosūtīja SIA „WHIRLPOOL LATVIA” vēstuli Nr.152 un VK vēstuli Nr.151, ar kurām, pamatojoties uz KL 26.panta otro daļu, informēja par tiesībām iepazīties ar Lietas materiāliem un 10 dienu laikā sniegt viedokli par lietā esošajiem apstākļiem.
- [12] 06.02.2014. SIA „MK Trade” un ārvalstu komersanta filiāle „Gaborona Limited Latvijas filiāle”, bet 10.02.2014. SIA „ETG” KP telpās iepazīnās ar Lietas materiāliem. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” un VK neizmantoja iespēju iepazīties ar lietas materiāliem. Neviens no Lietas dalībniekiem neiesniedza papildu viedokli Lietā.

3. Lietas dalībnieki

- [13] SIA „WHIRLPOOL LATVIA” reģistrēta Komercreģistrā ar reģ.Nr.4000335952, juridiskā adrese: Aleksandra Čaka iela 118, Rīga, LV-1012.
- [14] SIA „MK TRADE” reģistrēta Komercreģistrā ar reģ.Nr.40103299982, juridiskā adrese: Buļļu iela 51b, Rīga, LV- 1067.
- [15] Ārvalstu komersanta filiāle „Gaborona Limited Latvijas filiāle” reģistrēta Komercreģistrā ar reģ.Nr.40103489191, juridiskā adrese: Buļļu iela 51b, Rīga, LV-1067.
- [16] SIA „ETG” reģistrēta Komercreģistrā ar reģ.Nr.40103145298, juridiskā adrese: Brīvības gatve 201, Rīga, LV-1039 .

4. Konkrētie tirgi

- [17] Konkrētais tirgus KL 1.panta 4.punkta izpratnē ir „konkrētās preces tirgus, kas izvērtēts saistībā ar konkrēto ģeogrāfisko tirgu”.

4.1. Konkrētās preces tirgus

- [18] Atbilstoši KL 1.panta 5.punktam konkrētās preces tirgus – „noteiktas preces tirgus, kurā ietverts arī to preču kopums, kuras var aizstāt šo noteikto precī konkrētajā ģeogrāfiskajā tirgū, ņemot vērā pieprasījuma un piedāvājuma aizstājamības faktoru, preču pazīmes un lietošanas īpašības”.
- [19] SIA „WHIRLPOOL LATVIA” izplata dažāda veida sadzīves tehnikas preces vairumtirdzniecības līmenī, kuras iedala sekojošās grupās:
- ledusskapji un saldētavas (pārtikas plūsmas risinājumi);

- cepeškrāsnis, tvaika nosūcēji, virsmas ēdiena gatavošanai, mikroviļņu krāsnis (ēdiena pagatavošana);
 - veļas mazgājamās mašīnas, veļas žāvētāji (apgērba aprūpe);
 - trauku mazgājamās mašīnas (mājas apkope).
- [20] Ņemot vērā, ka SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nodarbojas ar sadzīves tehnikas vairumtirdzniecību, Lietuvā pastāv pamats kā vienu no konkrētās preces tirgiem noteikt sadzīves tehnikas vairumtirdzniecības tirgu un ir nepieciešams noskaidrot SIA „WHIRLPOOL LATVIA” ietekmi tajā. Lai gan sadzīves tehnikas preces pēc to pazīmēm un lietošanas īpašībām iedalās vairākās augstāk pieminētajās grupās, tomēr jāņem vērā, ka vairumtirdzniecības līmenī uzņēmumi iepērk plašu sadzīves tehnikas preču klāstu. Saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” vēstulē⁵ sniegto informāciju (*).
- [21] Otrs no konkrētās preces tirgiem Lietuvā ir *WHIRLPOOL* sadzīves tehnikas garantijas remonta (servisa) pakalpojumu tirgus. Jāņem vērā, ka pārorientēšanās no viena veida sadzīves elektrotehnikas garantijas remonta pakalpojumu sniegšanas uz cita veida un zīmola remontu ir salīdzinoši sarežģīts process. Lai sāktu jaunu zīmolu sadzīves tehnikas garantijas pakalpojumu sniegšanu, lielākā daļā gadījumu, ir nepieciešami speciālisti, kuri īpaši tam apmācīti un sertificēti, ar specializētām iekārtām un instrumentiem aprīkota darba vieta⁶. Līdz ar to sadzīves tehnikas garantijas remonta pakalpojumu uzsākšana ir vērtējama kā sarežģīts process, kas saistīts ar dažādiem izdevumiem.
- [22] Pārorientēšanās iespējām uz citas tehnikas remontu ir jāņem vērā remonta sarežģītības pakāpe, jo pastāv dažādas sarežģītības pakāpes remontu, piemēram, sīkais remonts (bez rezerves daļu nomaiņas), sarežģītākie remontu (ar rezerves daļu nomaiņu), un atkarībā no tā, kādas sarežģītības pakāpes remonts jāveic, ražotājs servisa instrukcijā norāda remonta veikšanas kārtību un remonta veikšanai nepieciešamās iekārtas. Lai uzsāktu noteikta zīmola garantijas remontu, servisam ir jānoslēdz līgums ar attiecīgā zīmola preču izplatītāju.
- [23] Faktori, kuri nosaka garantijas remonta pakalpojumu savstarpējo aizvietojamību, ir iekārtu veids un iekārtu zīmols. Ņemot vērā visu augstāk izklāstīto, secināms, ka dažāda veida un zīmolu sadzīves tehnikas garantijas remonta var būt savā starpā neaizvietojami pakalpojumi un veidot atsevišķus konkrētās preces tirgus⁷.
- [24] Garantijas remonta pakalpojumi būtiski atšķiras pēc to tiesiskā regulējuma, apmaksas sistēmas un principiem, pakalpojuma sniegšanas/saņemšanas ierobežojumiem, kas arī ir noteicošie faktori, kas nosaka minētā pakalpojuma savstarpēju neaizvietojamību no patērētāja un pakalpojuma sniedzēja viedokļa. Turklāt jāņem vērā, ka garantijas remonta pakalpojumus nosacīti var iedalīt divās grupās, t.i., ar likumu noteiktā (2 gadu) garantijā un līgumiskā garantijā.
- [25] Līgumiskā garantija ir papildu saistības, kuras uzņemas tās devējs. Garantijas piešķiršana precei ir brīvprātīga, tādēļ patērētājs garantiju no ražotāja vai pārdevēja nevar pieprasīt obligāti. Garantijas termiņu nosaka ražotājs vai pārdevējs.
- [26] Lai gan garantijas pakalpojums saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 16.panta pirmo daļu ir „*ražotāja vai pārdevēja bezmaksas apsolījums atmaksāt patērētājam par precī*

⁵ 17.09.2013. SIA „Whirlpool LATVIA” vēstule Nr.KP 2013/01 (3.sējuma 5.lp.)

⁶ Secinājumi no Ziņojuma par sadzīves elektrotehnikas remonta pakalpojumu sniegšanas tirgus uzraudzības <http://www.kp.gov.lv/documents/fe84dc8f1a4e2619bb0e2eb113fe6145e7f0a6d6> 4.lp.

⁷ Turpat

vai lietu samaksāto naudas summu, apmainīt preci vai lietu pret atbilstošu preci vai lietu, bez atlīdzības novērst preces vai lietas neatbilstību vai veikt citas darbības, ja prece vai lieta neatbilst garantijā vai reklāmā sniegtajam raksturojumam”, taču jāņem vērā, ka pakalpojumam pastāv noteikta vērtība, kura var tikt izteikta naudas vienībā un aprēķināta, pamatojoties uz norēķiniem (apgrozījumu), kādi pastāv starp neatbilstošas preces ražotāju/pārdevēju un garantijas remonta veicēju, vai arī pamatojoties uz citu labumu vērtību, kurus garantijas remonta veicējs saņem no ražotāja/pārdevēja kā atlīdzību par garantijas remonta veikšanu. Līdz ar to secināms, ka garantijas remonta pakalpojuma tirgus var pastāvēt kā atsevišķs konkrētās preces tirgus. Piedāvājuma pusē ir pakalpojuma sniedzējs (remonta veicējs), pieprasījuma pusē – ražotājs/pārdevējs, bet pašu pieprasījumu kā tādu veido gala patērētājs.

- [27] Par SIA „WHIRLPOOL LATVIA” piedāvāto līgumiskās garantijas pakalpojumu ir uzskatāms SIA „WHIRLPOOL LATVIA” piedāvājums dot 7 (septiņu) gadu papildu garantiju sekojošiem iekārtu mezgliem:
1. Veļas mašīnām, mazgātājiem-žāvētājiem un žāvētājiem – galvenajam motoram un galvenajai tvertnei;
 2. Ledusskapjiem un saldētavām – kompresoram un siltumapmaiņas sistēmai.
- Minētā SIA „WHIRLPOOL LATVIA” brīvprātīgā papildu apņemšanās ir vērtējama kā SIA „WHIRLPOOL LATVIA” līgumiskā garantija.
- [28] SIA „WHIRLPOOL LATVIA” garantijas kartē ir norādīts, ka WHIRLPOOL iekārtu pircējiem ir tiesības, kas noteiktas Latvijas normatīvajos aktos, un papildus garantija tās neietekmē. Patērētāju tiesību aizsardzības likuma 27.panta pirmā daļa nosaka, ka „Patērētājs ir tiesīgs pieteikt prasījumu ražotājam, pārdevējam vai pakalpojuma sniedzējam par preces vai pakalpojuma neatbilstību līguma noteikumiem divu gadu laikā no preces iegādes vai pakalpojuma saņemšanas dienas. Par preces iegādes dienu tiek uzskatīta diena, kad ražotājs vai pārdevējs nodevis un patērētājs pieņēmis attiecīgo preci”. Tas nozīmē ka SIA „WHIRLPOOL LATVIA” klientiem pamatā tiek nodrošināta ar likumu noteiktā 2 gadu garantija, bet līgumiskā papildu garantija pastāv uz atsevišķu iekārtu mezgliem.

4.2. Konkrētais ģeogrāfiskais tirgus

- [29] Atbilstoši KL 1.panta 3.punktam „ģeogrāfiskais tirgus – ģeogrāfiska teritorija, kurā konkurences apstākļi konkrētās preces tirgū ir pietiekami līdzīgi visiem šā tirgus dalībniekiem, un tādēļ šo teritoriju var nošķirt no citām teritorijām”.
- [30] Lietā iegūtā informācija no sadzīves tehnikas vairumtirgotājiem⁸ liecina, ka WHIRLPOOL un citu zīmolu sadzīves tehnikas tirdzniecībā nepastāv šķēršļi vai barjeras. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” minētās preces realizē, lai gan nelielā apjomā, arī ārpus Latvijas. WHIRLPOOL preces uz Latviju tiek arī paralēli importētas. Saskaņā ar citu zīmolu izplatītāju (SIA „Samsung Electronics Baltics”, Indesit Company International b.v. pārstāvniecība Latvijā, SIA „Electrolux Latvia Ltd.”) sniegtajām ziņām minētās preces tiek pārdotas ārpus Latvijas, kā arī tiek paralēli importētas. Saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” vēstulē sniegto informāciju⁹ nav būtisku ierobežojumu, kas traucētu izplatīt preces ārpus Latvijas. (*). Līdz ar to ģeogrāfiskais tirgus sadzīves tehnikas vairumtirdzniecības līmenī Lietā ir nosakāms kā Latvijas teritorija vai arī var būt plašākas teritorijas robežās.

⁸ 17.09.2013. SIA „Whirlpool LATVIA” vēstule Nr.KP 2013/01 (3.sējuma 5.lp.), 25.09.2013. SIA „Electrolux Latvia Ltd” vēstule (3.sējuma 22.lp.), 06.01.2014. SIA „Samsung Electronics Baltics” vēstule (3.sējuma 32.-33.lp.)

⁹ 17.09.2013. SIA „Whirlpool LATVIA” vēstule Nr. KP 2013/01 (3.sējuma 5.lp.)

- [31] Saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likumu patērētājs garantijas remontu var pieprasīt ražotājam, pārdevējam vai arī pakalpojuma sniedzējam. Sadzīves tehnikas ražotāji un pārdevēji slēdz servisa līgumus ar servisa partneriem par garantijas remonta veikšanu. Šie tirgus dalībnieki var atrasties dažādās ģeogrāfiskās teritorijās.
- [32] No patērētāja viedokļa attālums līdz vietai, kurā tas var pieteikties garantijas remonta saņemšanai, ir būtisks, lai pieņemtu lēmumu, kurā vietā pieteikties uz garantijas remontu. Saskaņā ar 01.11.2007. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” un SIA „Aira B” līgumu SIA „WHIRLPOOL LATVIA” ir uzdevis servisa partnerim SIA „Aira B” organizēt un veikt *WHIRLPOOL* iekārtu servisu. Ņemot vērā, ka sadzīves elektrotehnikas ražotāji, galvenokārt, atrodas ārvalstīs, patērētājiem nav ērti vērsties pēc garantijas remonta uzreiz pie ražotājiem.
- [33] Tāpēc ir pamatoti secināt, ka sākotnēji patērētāji tomēr vēršas pēc garantijas remonta pie pārdevēja vai pakalpojuma sniedzēja, īpaši gadījumos, kad prece tika iegādāta Latvijā. Ja prece ir iegādāta Latvijā veikalā vai interneta veikalā, patērētāji, pirmkārt, vērsīsies pie pārdevēja vai potenciālā garantijas remonta sniedzēja, kas atrodas ērti sasniedzamā vietā – izvēloties vietu pēc līdzīgiem principiem, kā patērētāji bija izvēlējušies vietu, kur iegādāties preci.
- [34] Ir pamatoti uzskatīt, ka attiecībā uz preces realizāciju veikalos teritorijas robežas, kurā pircējs visdrīzāk gribētu iegādāties preci (un attiecīgi – pieteikties uz garantijas remonta pakalpojuma saņemšanu), ir pilsētas teritorija, kur patērētājs dzīvo/veic savas ikdienas darbības. Attiecībā uz garantijas remonta pakalpojumu – patērētājs izvēlēsies tuvāko pakalpojuma sniedzēju.
- [35] Par precēm, kuras iegādātas caur internetu vai ārzemēs, attiecībā uz garantijas remontu patērētāja uzvedība ir līdzīga – vērsties pēc garantijas remonta pie pakalpojuma sniedzēja pēc norādēm garantijas talonā pie tuvākā pakalpojuma sniedzēja.
- [36] No patērētāja viedokļa ģeogrāfisko tirgu var noteikt kā Latviju vai kā mazāku teritoriju atkarībā no tā, kāds ir servisa punktu izvietojums valstī un kādas izmaksas būtu patērētājam, lai sasniegtu šo servisa punktu. Līdz ar to, ievērojot pārklāšanos, konkrētais ģeogrāfiskais tirgus no patērētāja viedokļa var tikt definēts kā Latvijas teritorija vai reģions, piemēram Latgales reģions, vai pilsētas teritorija. Savukārt no piegādes (ražotāju) viedokļa pētāmās problēmas kontekstā – SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nav noteikusi kādus teritoriālos ierobežojumus.
- [37] Saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sniegto informāciju¹⁰ tā pārsniedz likumā noteiktās prasības un remontē paralēli importētās preces 2 gadu termiņā. Līdz ar to „likumiskās garantijas” ietvaros *WHIRLPOOL* preču ģeogrāfiskais tirgus no ražotāja viedokļa var būt pat plašāks nekā Latvijas teritorija.
- [38] Saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sniegto informāciju¹¹ 7 gadu papildu garantijas jeb līgumiskās garantijas ģeogrāfiskais tirgus no ražotāja viedokļa ir Latvijas teritorija, jo SIA „WHIRLPOOL LATVIA” papildu garantiju nodrošina tikai oficiālā kanālā Latvijā iegādātām precēm.

4.3. KP secinājumi par konkrētajiem tirgiem Lietā

- [39] Saskaņā ar iepriekšējās nodaļas izklāstīto un KL 1.panta 4.punktu viens no konkrētajiem tirgiem Lietā ir sadzīves tehnikas vairumtirdzniecības tirgus Latvijas vai arī plašākas teritorijas robežās.

¹⁰ 11.09.2013. Sarunu protokols ar SIA “Whirlpool LATVIA” (3.sējuma 10.lp.)

¹¹ turpat

Otrs no konkrētajiem tirgiem ir *WHIRLPOOL* sadzīves tehnikas garantijas remonta pakalpojumu tirgus Latvijas teritorijā. KP ieskatā jautājums par to, vai 2 gadu „likumiskās garantijas” remonta pakalpojumu un 7 gadu līgumiskās papildu garantijas remonta pakalpojumu tirgi ir definējami kā divi atsevišķi konkrētie tirgi, ir atstājams atklāts.

5. Vienošanās izvērtējums

- [40] Ņemot vērā ierosinātās Lietas kontekstu, KP veica iespējamo ierobežojumu izvērtēšanu no diviem aspektiem.
- [41] Pirmkārt, pieņemot, ka sadzīves tehnikas vairumtirgotāji, kas vienlaicīgi ir arī mazumtirgotāji (SIA „ETG”, SIA „MK Trade” un ārvalstu komersanta filiāle „Gaborona Limited Latvija filiāle”) Latvijā ir lielākie VK konkurenti, iespējams, tie ir tikuši iesaistīti aizliegtā vienošanās ar *WHIRLPOOL* preču oficiālo izplatītāju Latvijā par VK izstumšanu no tirgus (darbības apgrūtināšanu), atsakot VK iegādāties *WHIRLPOOL* sadzīves tehnikas preces no oficiālā izplatīšanas kanāla.
- [42] Otrkārt, Lietas ietvaros atsevišķi tika analizēta iespējamā aizliegtās vienošanās esamība par *WHIRLPOOL* preču garantijas remonta atteikumu, ja *WHIRLPOOL* preces iegādātās paralēlā importa kanālā, kas, iespējams, notika starp *WHIRLPOOL* preču oficiālo izplatītāju Latvijā un lielākiem vairumtirgotājiem/mazumtirgotājiem Latvijā. Lietas ietvaros tika pārbaudīts, vai VK veikalos iegādātām *WHIRLPOOL* precēm tiek nodrošināts garantijas remonts un gadījumā, ja šādi garantijas remonta atteikumi pastāv, vai un kā šādi garantijas remonta atteikumu gadījumi ir veicinājuši VK izstumšanu no *WHIRLPOOL* preču realizācijas tirgus. KP izvērtēja gan „likumiskās garantijas” gan ražotāja garantijas atteikumu gadījumus.

6. Vienošanās starp SIA „WHIRLPOOL LATVIA” un vairumtirgotājiem/mazumtirgotājiem – SIA „MK Trade”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” par *WHIRLPOOL* preču pārdošanas atteikumu

- [43] KL 11.panta pirmā daļa nosaka: „*Ir aizliegtas un kopš noslēgšanas brīža spēkā neesošas tirgus dalībnieku vienošanās, kuru mērķis vai sekas ir konkurences kavēšana, ierobežošana vai deformēšana Latvijas teritorijā, tai skaitā vienošanās par: (..) 3) tirgus sadali, ņemot vērā teritoriju, pircējus, piegādātājus, piegādātājus vai citus nosacījumus, 7) darbībām (bezdarbību), kuru dēļ cits tirgus dalībnieks ir spiests atstāt kādu konkrēto tirgu vai tiek apgrūtināta potenciālā tirgus dalībnieka iekļūšana kādā konkrētajā tirgū*”. KL 11.panta pirmā daļa paredz vienošanos izvērtējumu no mērķa un seku viedokļa. Līdz ar to KP minētās iespējamās vienošanās izvērtēšanu par *WHIRLPOOL* preču pārdošanas atteikumu Lietā veica gan pēc mērķa, gan seku kategoriju izvērtējuma.

6.1. Tiešo pierādījumu izvērtējums Lietā pēc mērķa kategorijas

- [44] Saskaņā ar SIA „MK Trade” un ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” amatpersonu un darbinieku 07.03.2013. inspekcijas laikā sniegtajiem paskaidrojumiem nav izdarāmi viennozīmīgi secinājumi par *WHIRLPOOL* preču izplatīšanas ķēdi un *WHIRLPOOL* preču piegādēm, jo SIA „MK Trade” neveic *WHIRLPOOL* preču tirdzniecību, kas savukārt ir pretrunā ar ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” direktora sniegtajiem paskaidrojumiem, ka tā *WHIRLPOOL* preces vairumā pērk no SIA „MK Trade”.
- [45] Neskatoties uz neviennozīmīgajiem paskaidrojumiem, kas iegūti Lietā pie SIA „MK Trade” un ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle”, inspekcijas laikā nav iegūti pierādījumi tam, ka SIA „MK Trade” un ārvalstu komersanta filiālei „Gaborona Limited Latvijas filiāle” pastāvētu aizliegta vienošanās par *WHIRLPOOL* preču paralēlā importa ierobežošanu.

- [46] Saskaņā ar SIA „ETG” sniegto informāciju SIA „ETG” pastāv sadarbība ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA”. Savukārt SIA „ETG” vairumtirdzniecības aģents nevarēja sniegt informāciju par sadarbības kritērijiem *WHIRLPOOL* preču tirdzniecībā un paskaidroja, ka preces tiek piegādātas visiem mazumtirgotājiem, kas pie viņa griežas un netiek noteikti nekādi ierobežojumi. Tāpat neesot svarīgi, cik *WHIRLPOOL* preču ienāk paralēlā importa ceļā.
- [47] Iepazīstoties ar izņemto elektronisko informāciju pie SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, SIA „MK Trade”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” nav konstatēta savstarpēja un iekšējā sarakste starp augstāk minētajiem tirgus dalībniekiem par *WHIRLPOOL* preču realizācijas (paralēlā importa) ierobežošanu attiecībā pret VK vai citiem konkurentiem.
- [48] Ņemot vērā iepriekšējās rindkopās izklāstīto, KP Lietā nav ieguvusi tiešus pierādījumus par vienošanos esamību ar mērķi izspiest VK no *WHIRLPOOL* sadzīves tehnikas mazumtirdzniecības tirgus.

6.2. Netiešo pierādījumu izvērtējums: SIA „WHIRLPOOL LATVIA” skaidrojumi par piegādes atteikumu

- [49] 07.03.2013. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” inspekcijas laikā sniedza informāciju, ka „Sadarbības iespējas ir saistītas ar sadarbības partnera uzticamības izvērtēšanu. VK SIA „WHIRLPOOL LATVIA” izpratnē ir neuzticams sadarbības partneris un tādēļ rakstiska sadarbības līguma ar VK nav. Iepriekš šis uzņēmums saucās SIA „Rota un K” un minētais uzņēmums SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nodarīja zaudējumus 40 000 LVL apmērā. Tādēļ SIA „WHIRLPOOL LATVIA” uzskata, ka varētu sadarboties ar VK tikai tad, ja VK maksā priekšapmaksu”.
- [50] SIA „WHIRLPOOL LATVIA” 17.09.2013. vēstulē Nr.KP 2013/01 sniegtā informācija liecina, ka 2010.gadā SIA „WHIRLPOOL LATVIA” neto realizācijas apjoms VK bija (*) EUR ((*) no kopējā realizācijas apjoma), bet 2011.gadā (*) EUR ((*) no kopējā realizācijas apjoma). 2012.gadā *WHIRLPOOL* preču realizācija VK (*).
- [51] Nav patiesi VK apgalvojumi 29.01.2013. KP Izpilddirekcijas sarunu protokolā, ka ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sadarbība nekad nav bijusi iespējama, jo tā vienmēr ir atteikusies piegādāt preci. Lietā iegūtie pierādījumi¹² liecina, ka sadarbība nelielos apjomos preču iegādē 2010. un 2011.gadā ir pastāvējusi.
- [52] Ņemot vērā SIA „WHIRLPOOL LATVIA” Lietā sniegtos skaidrojumus un pierādījumus, KP konstatē, ka piegādes VK nosacījums ir priekšapmaksas veikšana. Šim nosacījumam nav sakara ar iespējamo vienošanos starp oficiālā izplatīšanas kanāla dalībniekiem ar mērķi apgrūtināt VK konkurējošo darbību. Lietā nav konstatētas diskriminācijas pazīmes vai atšķirīga attieksme attiecībā pret VK. Sadarbības līguma nenoslēgšana pie apstākļa, ka VK ir parādā SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, nevar tikt uzskatīta par konkurences ierobežošanu. Priekšapmaksas prasīšana sadarbības partnerim (VK), kurš iepriekš par preču iegādi ir palicis parādā, ir normāla prakse.
- [53] Ņemot vērā, ka KP nav ieguvusi pierādījumus tam, ka starp augstāk minētajām komercsabiedrībām pastāv vienošanās par *WHIRLPOOL* preču pārdošanas ierobežošanu/atteikšanu, KP nav pamata veikt seku izvērtēšanu Lietā.

¹² 17.09.2013. SIA “WHIRLPOOL LATVIA” vēstule Nr.KP 2013/01 (3.sējuma 7.lp.)

7. Vienošanās starp SIA „WHIRLPOOL LATVIA” un vairumtirgotājiem/mazumtirgotājiem – SIA „MK Trade”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” par WHIRLPOOL preču garantijas remonta atteikšanu

[54] Līdzīgi kā par WHIRLPOOL preču pārdošanas atteikšanu arī iespējamās vienošanās par garantijas remonta atteikšanu VK veikalos pārdotām precēm KP minētās iespējamās vienošanās izvērtēšanu veica pēc mērķa un seku kategorijām.

7.1. Tiešo pierādījumu izvērtējums Lietā pēc mērķa kategorijas

[55] Iepazīstoties ar izņemto elektronisko informāciju pie SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, SIA „MK Trade”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG”, nav konstatēta savstarpēja un iekšējā sarakste par WHIRLPOOL preču garantijas remonta pakalpojumu ierobežošanu attiecībā pret VK.

7.2. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” garantijas noteikumi/garantijas karte

[56] KP rīcībā esošā informācija liecina, ka SIA „WHIRLPOOL LATVIA” garantijas kartes satur sekojošu informāciju: „*Iekārtas pircējam ir tiesības, kas noteiktas Latvijas normatīvajos aktos, un šeit ietvertā papildus garantija tās neietekmē (..) Whirlpool Latvia SIA dod 7 (septiņu) gadu garantiju sekojošiem iekārtu mezgliem:*

1. *Veļas mašīnām, mazgātājiem-žāvētājiem un žāvētājiem - galvenajam motoram un galvenajai tvertnei;*

2. *Ledusskapjiem un saldētavām – kompresoram un siltumapmaiņas sistēmai.*

Papildus garantija attiecas uz iekārtām, kuras ir nopirktas Latvijā un kurām ir Whirlpool Latvia SIA garantijas karte. Papildu garantijas laiks sākas no iekārtas pirkuma brīža.

Papildus garantija ir spēkā, ja iekārta tiek izmantota mājsaimniecībā atbilstoši ekspluatācijas instrukcijai. Papildus garantija attiecas uz augšminēto mezglu bezmaksas nodošanu attiecīgajam autorizētā Servisa pārstāvim gadījumā, ja šis autorizētā servisa pārstāvis konstatē, ka šo mezglu maksas remonts atbilstoši zemāk norādītajiem noteikumiem nav iespējams. Augšminēto bez maksas nodoto mezglu nomaiņa ir maksas pakalpojums – transportu un darbu apmaksā remonta pasūtītājs pilnā apmērā pēc piestādītā rēķina. Augšminētie mezgli, kuru remonts nav iespējams un kuri tiek nomainīti pāriet Whirlpool Latvia SIA īpašumā.

Gadījumā, ja augšminētie mezgli ir remontējami, par transportu, materiāliem un remonta veikšanu maksā remonta pasūtītājs pilnā apjomā, pēc piestādītā rēķina.

Defekti pēc iespējas tiks novērsti 30 dienu laikā pēc to paziņošanas datuma autorizētajam Servisam vai datuma, kad tika nodrošināta pieklūšana dotajai iekārtai”.

7.3. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sniegtie paskaidrojumi par 2 gadu „likumiskās garantijas” remonta nodrošināšanu

[57] WHIRLPOOL preču garantijas remontu nodrošina pārdevējs saskaņā ar Patērētāju tiesību aizsardzības likumu. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” autorizētais serviss ir SIA „Aira-B”. Ja precei, kas pirktā citā valstī, ir saglabājies pirkuma dokuments-čeks, lai pārbaudītu, vai nav beidzies 2 gadu garantijas periods, tad šādu precī labo SIA „WHIRLPOOL LATVIA” autorizētais serviss un SIA „WHIRLPOOL LATVIA” apmaksā remontu. Ārvalstīs iegādāto preču remonta gadījumi ir bijuši, bet šādi gadījumi ir salīdzinoši reti¹³.

[58] Saskaņā ar VK sniegto informāciju¹⁴ servisi atsaka garantijas servisu pat ar Latvijā izdotu garantijas talonu, jo VK ir jāpierāda preces izcelsme, ja rodas šaubas par to.

[59] Par servisa atteikuma gadījumiem VK pārdotai produkcijai – SIA „WHIRLPOOL LATVIA” tirdzniecības vadītājs šāda rīkojuma došanu 07.03.2013. inspekcijas laikā nenoliedza, taču

¹³ 07.03.2013. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sarunu protokols (1.sējuma 160.-161.lp.)

¹⁴ 29.01.2013. Sarunu protokols ar VK (1.sējuma 17.lp.)

skaidroja, ka šāda rīkojuma došana bija saistīta ar VK nespēju uzrādīt preču izcelsmes pirkuma dokumentus (domāts rēķinu, čeku), kas liecinātu par preces iegādi 2 gadu „likumiskās garantijas” laikā.

- [60] Saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” 17.09.2013. vēstulē Nr.KP 2013/01 sniegto informāciju VK pārdotām precēm tiek nodrošināts garantijas remonts.

Tabula Nr.1

SIA „WHIRLPOOL LATVIA” garantijas remontu izmaksas tūkst. EUR

	2010	2011	2012
Garantijas remonta izmaksas VK pārdotajām precēm EUR	(*)	(*)	(*)
% no kopējām remonta izmaksām	(*)	(*)	(*)
Garantijas remontu skaits VK pārdotajām precēm	(*)	(*)	(*)
% no kopējā remontu skaita	(*)	(*)	(*)

- [61] Lietā iesniegtā informācija apliecina, ka *WHIRLPOOL* precēm, kuras 2010.-2012.gadā iegādātas VK veikalos, ir ticis nodrošināts garantijas remonts. Tāpat SIA „WHIRLPOOL LATVIA” 17.09.2013. vēstulē Nr.KP 2013/01 sniegtā informācija apliecina, ka „likumiskās garantijas” remonts tika nodrošināts arī SIA „Rota un K” pārdotajām precēm, kas bija VK iepriekšējais nosaukums. SIA „Rota un K” un VK apkalpošana ir bijusi vairākos desmit reīzu. VK pārdoto preču remonta izmaksas sasniedz (*) no SIA „WHIRLPOOL LATVIA” remonta izmaksām, turklāt minētās preces nav iegādātas no SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, bet ir paralēli importētas.

- [62] SIA „WHIRLPOOL LATVIA” neizslēdz, ka atsevišķos gadījumos var rasties strīdus situācijas, piemēram, pircējs nevar uzrādīt pirkuma čeku, prece bojāta pircēja vainas dēļ un tādēļ garantijas remonts klientam tiek atteikts. Saskaņā ar 11.09.2013. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sarunu protokolā sniegto informāciju, gadījumā, ja kļūdas pēc kāds garantijas remonta atteikuma gadījums ir bijis, tad tas nav saistāms ar vispārēju SIA „WHIRLPOOL LATVIA” praksi un politiku.

7.4. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sniegtie skaidrojumi par VK pretenzijām par atsevišķiem remonta atteikuma gadījumiem

- [63] Lai iegūtu informāciju par konkrētiem garantijas remonta atteikuma gadījumiem un to iemesliem, tika pieprasīta informācija no SIA „WHIRLPOOL LATVIA”. Pēc VK iesniegtās un KP rīcībā esošās preču identificējošās informācijas šādi iespējamie likumiskās garantijas remonta atteikuma gadījumi ir ne vairāk kā 8.

Tabula Nr.2

Preču identificējošie dati atsevišķām precēm, ar kurām VK klienti vērsušies pie SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss”

	<i>Preces nosaukums</i>	<i>Sērijas nr.</i>	<i>PNC produkcijas nr.</i>	<i>Preces pirkšanas datums</i>	<i>Aptuvenais servisa atteikuma datums jeb servisa izrakstītais rēķina datums klientam par garantijas remonta darbiem</i>
1.	POLAR PCB 340A+	360929015159	853921410100	12.04.2010.	12.05.2010.
2.	Whirlpool AWE6520	341138049212	859365410194	17.02.2012.	2012.gada novembris
3.	Whirlpool AWOD43141	341104014252	859255110104	01.04.2011.	2012.gada

					novembris
4.	Whirlpool AKZ2371X	141021015740	858523701000	01.04.2012.	2012.gada decembris
5.	Whirlpool AWOD43141	341119007024	859255110104	11.06.2011.	2013.gada janvāris
6.	Whirlpool AWOD 43141	341119007054	859255110100	Izrakstīta rēķinā nav atspoguļots	03.07.2012.
7.	Whirlpool WBE3712A+xF	361207003257	850518301040	08.05.2012.	25.07.2012.
8.	Whirlpool WBE3412A+W	361105003763	850515111105	23.04.2011.	22.06.2012.

- [64] 25.11.2013. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” vēstulē Nr.KP 2013/02 SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sniegusi informāciju, ka tā neuztur tādu preču reģistrēšanas sistēmu, kas ļautu apstiprināt, ka tabulā norādītās preces Latvijā nav izplatījusi SIA „WHIRLPOOL LATVIA”. Tā kā vēršanās pēc garantijas servisa ir notikusi pie SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss”, ar kuru SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nepastāv līgumattiecības, tad nedz SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” nedz kāds cits attiecīgajos laika posmos nav informējis SIA „WHIRLPOOL LATVIA” par šiem konkrētajiem tabulā norādītajiem gadījumiem, līdz ar to SIA „WHIRLPOOL LATVIA” tos nav pārspriedusi ar SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss”.
- [65] Vēstulē norādīts, tā kā minētie gadījumi ir notikuši ievērojamu laiku atpakaļ, SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nav varējusi iegūt informāciju par apstākļiem saistībā ar tabulā norādītajiem gadījumiem. Turklāt saskaņā ar vēstulē norādīto jāņem vērā, ka regulāri atgadās gadījumi, ka patērētājiem ir pašiem jāmaksā par remontu garantijas laikā, ja preces neatbilstība līguma noteikumiem neeksistēja preces iegādes dienā un ražotājs nav atbildīgs par preces defektu. Tā kā līdz šim neviens nav informējis SIA „WHIRLPOOL LATVIA” par šādiem gadījumiem, tad SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nav iespējams sniegt plašāku skaidrojumu par tiem.
- [66] Saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” 25.11.2013. vēstulē Nr. KP2013/02 sniegto informāciju, parastā kārtībā, ja pēc patērētāja uzskata pastāv preces neatbilstība līguma noteikumiem, ir tāda, ka patērētājs parasti vēršas pie attiecīgā veikala, kurā prece ir iegādāta, savukārt veikals tālāk informē SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, lai rastu attiecīgā gadījuma risinājumu vai arī nepieciešamības gadījumā organizētu ekspertīzi Patērētāju tiesību aizsardzības likumā noteiktajā kārtībā. Saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” norādīto attiecīgie patērētāji vai VK veikals, no kura tika iegādātas attiecīgās preces, nav informējuši SIA „WHIRLPOOL LATVIA” par šiem gadījumiem.

7.5. SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” sniegtie paskaidrojumi par VK pretenzijām par atsevišķiem remonta atteikuma gadījumiem

- [67] Saskaņā ar 14.01.2014. vēstulē sniegto informāciju SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” līgumattiecības ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nekad nav bijušas. SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” nenoliedz, ka ir atteikusi garantijas remontu VK veikalos iegādātai sadzīves tehnikai – mehānisku bojājumu, neuzmanīgi lietojot tehniku vai neievērojot lietošanas instrukciju, ja nav čeka vai garantijas talona, kā arī, ja garantijas talonā ir labojumi, vai arī dokumentos norādītie preču numuri neatbilst iekārtu numuriem, krāpniecisku gadījumu sakarā, neveicot lietošanas instrukcijā minētās apkopes, nepareizas iekārtas uzstādīšanas gadījumā.
- [68] 14.01.2014. vēstulē SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” paskaidro, ka starp SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” un VK pastāv un esot pastāvējusi mutiska sadarbības vienošanās par sadzīves tehnikas remontu un katrs individuāls remonta gadījums vienmēr ticis nodots VK

izvērtēšanai un pēc pozitīva lēmuma saņemšanas no VK puses SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” veikusi *WHIRLPOOL* preču garantijas remontus.

- [69] Saskaņā ar SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” paskaidrojumiem par Tabulā Nr.2 veiktajiem remonta gadījumiem secināms, ka 1., 3. un 7.gadījumā klienti paši atteicās no remonta, bet 8.gadījumā VK nemaz nepiegādāja ledusskapi uz darbnīcu, līdz ar to šāds remonts nav noticis. Garantijas remontu saskaņā ar mutisko vienošanos tika veikti Tabulas Nr.2 - 2., 4., 5. un 6.gadījumā. Ņemot vērā, ka saskaņā ar KP rīcībā esošo informāciju SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” nav *WHIRLPOOL* preču autorizētais serviss, jo starp minētajām komercsabiedrībām nepastāv līgumattiecības, tad nav korekti VK apgalvojumi par to, ka SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” bez maksas būtu jāveic *WHIRLPOOL* preču garantijas remontus, jo SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” nepastāv līgumattiecības ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA”.
- [70] Ja VK pastāv mutiska savstarpēja vienošanās ar servisu – SIA „Andre Sadzīves tehnikas serviss” par sadzīves tehnikas remonta veikšanu, bet attiecīgajam servisam nav autorizētā servisa statusu un nepastāv līgumattiecības ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, tad KP ieskatā šāds remonts attiecīgi ir jāapmaksā pašai VK un Tabulā Nr.2 augstāk uzskaitītajos gadījumos nav tiesiska pamata atmaksu prasīt no SIA „WHIRLPOOL LATVIA”. Lai attiecīgos garantijas remonta gadījumus apmaksātu SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, tie bija jāveic pie SIA „WHIRLPOOL LATVIA” autorizētā servisa SIA „Aira-B”.
- [71] Ievērojot 57.–70.rindkopās ietverto informāciju, KP secina, ka VK pretenzijas par to, ka netiek veikts *WHIRLPOOL* preču remonts, nav pamatotas, jo SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nav pienākuma atmaksāt tādas „likumiskās garantijas” remontus, kurus veicis neautorizēts serviss. Līdz ar to šādu remontu apmaksā ir veicama pašai VK, ja tā pēc mutiskas vienošanās ir vērsusies pie neautorizēta servisa Daugavpilī. Turklāt saskaņā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” Lietā sniegto informāciju „likumiskās garantijas” remonts VK paralēli importētām precēm no SIA „WHIRLPOOL LATVIA” puses tiek apmaksāts. Ņemot vērā minēto, KP secina, ka nepastāv vienošanās, kuras mērķis ir ierobežot VK konkurētspēju, par *WHIRLPOOL* preču, kas iegādātās paralēlā importa kanālā, „likumiskās garantijas” remonta atteikumu starp oficiālā izplatīšanas kanāla dalībniekiem.

7.6. Pierādījumu izvērtējums Lietā par 2 gadu garantiju

- [72] Ņemot vērā iepriekšējās sadaļās atspoguļotos SIA „WHIRLPOOL LATVIA” skaidrojumus, ka SIA „WHIRLPOOL LATVIA” nodrošina 2 gadu „likumisko garantiju” *WHIRLPOOL* precēm, kā arī, Ņemot vērā, ka Lietā nav iegūti pierādījumi tam, ka starp augstāk minētajām komercsabiedrībām pastāvētu aizliegta vienošanās par garantijas remonta atteikšanu VK veikalos iegādātai precei, KP nav pamata veikt seku izvērtēšanu Lietā.

7.7. 7 gadu papildu garantijas nodrošināšanas sekas/ietekme uz konkurenci

- [73] KP, izanalizējot situāciju saistībā ar SIA „WHIRLPOOL LATVIA” piešķirto 7 gadu papildu garantiju, secina, ka minētā papildu garantija ir iegūstama tikai uz tādām *WHIRLPOOL* precēm, kuras iegādātas caur oficiālo izplatīšanas kanālu. Tātad šādu papildu garantiju iegūst oficiālo preču iepircēji/izplatītāji un to klienti. Paralēli ievesto *WHIRLPOOL* preču iepircēji/izplatītāji, tādi kā VK, kuri preces paralēli importējuši, neiegūst 7 gadu papildu garantiju un šādas papildu garantijas apmaksas iespēju no SIA „WHIRLPOOL LATVIA”.
- [74] Saskaņā ar 11.09.2013. SIA „WHIRLPOOL LATVIA” Sarunu protokolā sniegto informāciju attiecībā par 7 gadu papildu garantiju, tā Latvijā eksistē kopš 1998.gada un (*). Minētais papildus bonuss attiecas tikai uz ledusskapju un veļas mašīnu/veļas žāvētāju atsevišķiem

mezgliem un ir brīvprātīga SIA „WHIRLPOOL LATVIA” iniciatīva, ko var uzskatīt kā sava veida atlaidi, ko sniedz vietējā filiāle.

- [75] KP, izvērtējot papildu garantijas piešķiršanas mērķi, pēc SIA „WHIRLPOOL LATVIA” sniegtajiem paskaidrojumiem secina, ka papildu garantijas piešķiršanai nav mērķa ierobežot, deformēt vai kavēt *intra brand* konkurenci. Tomēr, ievērojot dažādu SIA „WHIRLPOOL LATVIA” attieksmi šīs garantijas piešķiršanā pret oficiālā izplatīšanas kanāla dalībniekiem un paralēla importa kanāla nodrošinātāju (VK), KP Lietā izvērtēja šīs atšķirīgas attieksmes ietekmi uz konkurenci.
- [76] Lai izvērtētu jautājumu no šāda viedokļa, KP ieguva un apkopoja informāciju par *WHIRLPOOL* preču realizācijas apjomu Latvijā un tā īpatsvaru kopējā sadzīves tehnikas realizācijas apjomā. Šī informācija ir noderīga gan, lai izvērtētu *WHIRLPOOL* stāvokli tirgū, gan lai izvērtētu 7 gadu papildus garantijas došanas oficiālajā kanālā iegādātam precēm ietekmi uz konkurenci situācijā, ja paralēlā kanālā iegādātām precēm šāda papildus garantija netiek dota. KP nav iespējams iegūt izsmeļošu informāciju par kopējo realizācijas apjomu, ievērojot paralēlo tirdzniecību, t.sk. tirdzniecību interneta veikalos, kurai grūti izsekot, bet iegūtā informācija dod pietiekamu pamatu uzskatīt, ka *WHIRLPOOL* preču realizācijas apjoms nav tāds, ka *WHIRLPOOL* kā kompāniju varētu uzskatīt par dominējošu. Dati par dažādu ražotāju realizāciju apkopoti tabulās Nr.3-Nr.7.

Tabula Nr.3.

Oficiālo izplatītāju/vairumtirgotāju realizētais sadzīves tehnikas apjoms EUR bez PVN¹⁵

Zīmols	Oficiālais izplatītājs	2010	2011	2012
<i>Samsung</i>	SIA „Samsung Electronics Baltics”	(*)	(*)	(*)
<i>Electrolux</i>	SIA „Electrolux Latvia Ltd”	(*)	(*)	(*)
<i>AEG</i>	SIA „Electrolux Latvia Ltd”	(*)	(*)	(*)
<i>BOSCH/SIEMENS</i>	BSH Home Appliances AB	(*)	(*)	(*)
<i>Whirlpool</i>	SIA „Whirlpool Latvia”	(*)	(*)	(*)
<i>Zanussi</i>	SIA „Electrolux Latvia Ltd”	(*)	(*)	(*)
<i>Indesit</i>	Indesit Company International b.v.	(*)	(*)	(*)
<i>Menalux</i>	SIA „Electrolux Latvia Ltd”	(*)	(*)	(*)

- [77] Lietā iegūtā informācija liecina, ka *WHIRLPOOL* zīmola sadzīves tehnikas preces kopējā sadzīves tehnikas realizācijas tirgū neieņem vadošo pozīciju. Ievērojami spēcīgāki zīmoli ir *Samsung* un *Electrolux*.

Tabula Nr.4

Veļas mašīnu un veļas žāvētāju realizācijas apjoms EUR bez PVN

Zīmols	Oficiālais izplatītājs	2010	2011	2012
<i>Samsung</i>	SIA „Samsung Electronics Baltics”	(*)	(*)	(*)

¹⁵ Veikts pārrēķins no LVL uz EUR pēc oficiālā kursa 0,702804

Indesit	Indesit Company International b.v.	(*)	(*)	(*)
BOSCH/SIEMENS	BSH Home Appliances AB	(*)	(*)	(*)
Whirlpool	SIA „Whirlpool Latvia”	(*)	(*)	(*)

- [78] Lietā iegūtā informācija liecina, ka veļas mašīnu un veļas žāvētāju realizācijas tirgū spēcīgāki un lielāki tirgus dalībnieki par SIA „WHIRLPOOL LATVIA” ir tās komercsabiedrības kuras izplata *Samsung*, *BOSCH/SIEMENS* un *Indesit* zīmola veļas mašīnas un veļas žāvētājus.

Tabula Nr.5

Cepeškrāšņu, tvaika nosūcēju, virsmu gatavošanai, mikroviļņu krāšņu realizācijas apjoms EUR bez PVN

Zīmols	Oficiālais izplatītājs	2010	2011	2012
Samsung	SIA „Samsung Electronics Baltics”	(*)	(*)	(*)
Indesit	Indesit Company International b.v.	(*)	(*)	(*)
BOSCH/SIEMENS	BSH Home Appliances AB	(*)	(*)	(*)
Whirlpool	SIA „Whirlpool Latvia”	(*)	(*)	(*)

- [79] Lietā iegūtā informācija liecina, ka ēdiena pagatavošanas iekārtu realizācijas tirgū spēcīgāki un lielāki tirgus dalībnieki par SIA „WHIRLPOOL LATVIA” ir tās komercsabiedrības kuras izplata *Samsung*, *Indesit* un *BOSCH/SIEMENS* zīmola ēdiena pagatavošanas iekārtas.

Tabula Nr.6

Ledusskapju un saldētavu realizācijas apjoms EUR bez PVN

Zīmols	Oficiālais izplatītājs	2010	2011	2012
Samsung	SIA „Samsung Electronics Baltics”	(*)	(*)	(*)
Whirlpool	SIA „Whirlpool Latvia”	(*)	(*)	(*)
BOSCH/SIEMENS	BSH Home Appliances AB	(*)	(*)	(*)
Indesit	Indesit Company International b.v.	(*)	(*)	(*)

- [80] Lietā iegūtā informācija liecina, ka ledusskapju un saldētavu realizācijas tirgū spēcīgāks un lielāks tirgus dalībnieks par SIA „WHIRLPOOL LATVIA” ir SIA „Samsung Electronics Baltics”, kura izplata *Samsung* ledusskapjus un saldētavas. Lai gan SIA „Electrolux Latvia Ltd” nav varējusi Lietā iesniegt informāciju par ledusskapju un saldētavu realizācijas apjomiem, KP rīcībā esoša informācija Lietā, kura iegūta no citiem tirgus dalībniekiem¹⁶, liecina, ka otrs spēcīgākais zīmols šajā segmentā ir *Electrolux* kopā ar *AEG* zīmola ledusskapjiem un saldētavām.

¹⁶ 14.01.2014. BSH HOME APPLIANCES AB vēstule (3.sējuma 48.lp.)

Tabula Nr.7

Trauku mazgājamo mašīnu realizācijas apjoms EUR bez PVN

Zīmols	Oficiālais izplatītājs	2010	2011	2012
BOSCH/SIEMENS	BSH Home Appliances AB	(*)	(*)	(*)
Whirlpool	SIA „Whirlpool Latvia”	(*)	(*)	(*)
Indesit	Indesit Company International b.v.	(*)	(*)	(*)

- [81] Lai gan atsevišķi tirgus dalībnieki Lietā nav varējuši iesniegt izdalītu informāciju par trauku mazgājamo mašīnu realizācijas apjomiem, tomēr KP rīcībā esošie GFK dati liecina, ka šajā segmentā lielāki spēlētāji par SIA „WHIRLPOOL LATVIA” ir SIA „Electrolux Latvia Ltd”, kura izplata *Electrolux*, *AEG*, *Zanussi* zīmola preces, kā arī lielāki realizācijas apjomi ir *BOSCH/SIEMENS* preču izplatītājam.
- [82] Iegūtā informācija Lietā apliecina to, ka tirgū pastāv plašs sadzīves tehnikas zīmolu klāsts *Beko*, *Candy*, *Siemens*, *LG*, *Haier*, *Hoover*, *Haier*, *Gorenje*, *Ardo*, *SNAIGE*, *BOSCH*, *EIRON*, *DAEWOO*, *SHARP*, *FAGOR* u.c. Līdz ar to bez Tabulās Nr.3-7 nosaukto zīmolu sadzīves tehnikas tirgū pastāv vēl daudzu citu zīmolu sadzīves tehnika.
- [83] Neviens no KP aptaujātajiem tirgus dalībniekiem¹⁷ nenorādīja, ka *WHIRLPOOL* preces kādā no tirgus segmentiem vai arī sadzīves tehnikas tirgū kopumā ieņemtu vadošu vai dominējošu tirgus pozīciju. Pašas SIA „WHIRLPOOL LATVIA” vērtējumā tās tirgus daļa nepārsniedz (*).
- [84] Saskaņā ar VK 23.09.2013. vēstulē iesniegtajiem GFK tirgus pētījuma datiem 2011. un 2012.gadā *WHIRLPOOL* sadzīves tehnika pa atsevišķiem segmentiem (veļas mazgājamās mašīnas, saldētavas, pārtikas pagatavošanas iekārtas, trauku mazgājamās mašīnas) nerasniedz 10 procentus no attiecīgā segmenta tirgus. VK minētajā vēstulē norāda, ka tās vērtējumā 2010.gadā dati ir līdzīgi. Līdz ar to secināms, ka VK neapstrīd viedokli par to, ka SIA „WHIRLPOOL LATVIA” neieņem dominējošu vai pat līdera pozīciju sadzīves tehnikas (tajā skaitā arī pa atsevišķiem iekārtu veidiem) vairumtirdzniecības tirgū Latvijā.
- [85] SIA „Electrolux LATVIA LTD” 25.09.2013. vēstulē sniegtā informācija liecina, ka pēc minētās komercsabiedrības novērojumiem *WHIRLPOOL* zīmola ledusskapji varētu ieņemt aptuveni 20% lielu tirgus daļu, taču *Samsung* ledusskapji ieņem lielāku tirgus daļu un ir līderis ledusskapju realizācijā.
- [86] Saskaņā ar 06.01.2014. SIA „Samsung Electronics Baltics” vēstulē Nr.06.01.14-1 sniegto informāciju „Ciktāl konkrētie tirgi sadzīves tehnikas jomā varētu tikt definēti šauri atbilstoši preču kategorijām, no SIA „Samsung Electronics Baltics” pieejamās GFK tirgus datu apkopojumiem neizriet secinājums, ka SIA „WHIRLPOOL LATVIA” varētu atrasties dominējošā stāvoklī kādā konkrētā tirgū”.
- [87] Saskaņā ar BSH Home Appliances AB 14.01.2014. vēstulē sniegto informāciju *WHIRLPOOL* zīmola preces neieņem vadošo lomu, bet ieņem kādu ceturto vai piekto vietu starp vadošajiem sadzīves tehnikas zīmoliem. Pēc BSH Home Appliances AB novērtējuma ledusskapju un

¹⁷ SIA „Samsung Electronics Baltics” 06.01.2014. vēstule Nr.06.01.14-1 (3.sējuma 32.-33.lp.), SIA „WHIRLPOOL LATVIA” 17.09.2013. vēstule Nr.KP 2013/01 (3.sējuma 4.lp.), SIA „Electrolux LATVIA LTD” 25.09.2013. vēstule (3.sējuma 21.lp.) BSH Home Appliances AB 14.01.2014. vēstule (3.sējuma 51.lp.)

saldētavu, ēdiena pagatavošanas, apģērba aprūpes, un mājas apkopes segmentos spēcīgāki zīmoli par *WHIRLPOOL* zīmolu ir *Electrolux, Samsung, AEG, Indesit, BEKO*.

- [88] Ņemot vērā visu augstāk minēto un Tabulās Nr.3–7 ietverto informāciju, *WHIRLPOOL* preču (sadzīves tehnikas) realizācijas īpatsvars kopējā preču (sadzīves tehnikas) realizācijas apjomā nav liels. Jāņem vērā arī garantijas noteikumi: papildu garantija tiek dota uz šauru sadzīves tehnikas preču klāstu un papildu garantijas remonts tiek nodrošināts tikai uz šaura segmenta atsevišķu iekārtu mezgliem. Ņemot vērā minēto, KP secina, ka atšķirīgā attieksme papildus garantijas piešķiršanā, neatstāj vērā ņemamu ietekmi uz konkurenci konkrētajā tirgū.
- [89] Jāņem vērā arī ietekme uz patērētājiem: nevienāda garantijas piemērošana oficiālā kanālā iegādātām precēm un paralēlā kanālā iegādātām precēm ir attaisnojama ar labumu, kādu var saņemt patērētājs. Pie esošajiem apstākļiem (šaura papildu garantija un neliels *WHIRLPOOL* preču īpatsvars) patērētājam ir labvēlīgāka situācija, kad tam ir izvēles iespējas starp pirkumiem oficiālajā kanālā ar papildus garantiju vai pirkumiem paralēlajā kanālā bez papildus garantijas esot *intra brand* cenu konkurencei¹⁸.
- [90] Lai gan papildu garantijas piešķiršana tikai oficiālā kanālā iegādātām precēm veido atšķirīgu attieksmi pret pirkumiem, kuri ir veikti paralēlā kanālā, tomēr šāda atšķirīga pieeja no SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*” puses, KP ieskatā neizraisa būtiskas negatīvas sekas konkurencei. Tāpēc, pat ja šis lēmums būtu radies vienošanās ar dīleriem rezultātā, nebūtu pamata uzskatīt, ka šis vienošanās sekas negatīvi izpaužas uz konkurenci.

8. KP secinājumi par aizliegtu vienošanos, *WHIRLPOOL* preču piegādes atteikumiem un garantijas remontu atteikumiem

- [91] Izvērtējot visu Lietuvā iegūto informāciju, secināms, ka nav iegūti pierādījumi par KL 11.panta pirmās daļas vienošanās aizlieguma pārkāpumu SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*”, SIA „*MK TRADE*”, ārvalstu komersanta filiāles „*Gaborona Limited Latvijas filiāle*” un SIA „*ETG*” darbībās.
- [92] Ņemot vērā SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*” Lietuvā sniegtos skaidrojumus un vērtējot tos kopsakarā ar tiešo pierādījumu izvērtējumu, neizpildās aizliegtas vienošanās pastāvēšanas fakts par *WHIRLPOOL* preču pārdošanas atteikumu starp augstāk minētajām komercsabiedrībām pēc mērķa vai sekām. Lietuvā nav konstatētas diskriminācijas pazīmes vai atšķirīga attieksme attiecībā pret VK. Sadarbības līguma nenoslēgšana pie apstākļiem, kad VK ir parādā SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*”, nevar tikt uzskatīta par konkurences ierobežošanu. Priekšapmaksas prasīšana sadarbības partnerim (VK), kurš iepriekš par preču iegādi ir palicis parādā, ir normāla prakse, kas nav vērsta uz konkurences ierobežošanu.
- [93] Lietuvā iegūtie pierādījumi liecina, ka „likumiskās 2 gadu garantijas” remontu atteikuma gadījumiem attiecīgie patērētāji un VK nav vērsušies pie SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*”, lai informētu par šādu remonta gadījumu nepieciešamību, bet gan vērsušies pie neautorizēta servisa - SIA „*Andre Sadzīves tehnikas serviss*”, kurai nepastāv līgumattiecības ar SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*”. Pie šādiem apstākļiem VK nav pamata prasīt attiecīgos remonta gadījumus apmaksāt SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*”. Lietuvā iegūtie pierādījumi liecina, ka SIA „*WHIRLPOOL LATVIA*” autorizētais serviss SIA „*Aira-B*” veic garantijas remontu arī SIA „*Rota un K*” un SIA „*Veiksme un K*” veikalos iegādātai precei, kas ir paralēli importētas preces.

¹⁸ 29.01.2013. VK Sarunu protokols (1. sējuma 18. lpp.)

- [94] Secināms, ka oficiālā *WHIRLPOOL* preču izplatīšanas kanāla dalībnieku darbībās nav pierādīta vienošanās ar mērķi kavēt un ierobežot konkurenci no paralēlā kanāla nodrošinātāju puses, atsakot piegādes un piemērojot atšķirīgus noteikumus par garantiju. Attiecībā par konkurences ierobežojumu, kas veidojas no atšķirīgas 7 gadu garantijas piemērošanas (sekas), secināms, ka šis konkurences ierobežojums ir nebūtisks, jo aptver mazu tirgus segmentu un minētais ierobežojums ir atsvērts ar to, ka patērētājiem ir pieejamas alternatīvas – gan cenu, gan papildu garantijas iespēju veidā.
- [95] Izvērtējot visu Lietā iegūto informāciju, secināms, ka nav iegūti pierādījumi, kas ļautu konstatēt vienošanās aizlieguma pārkāpumu SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, SIA „MK TRADE”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” darbībās, kā rezultātā nav pamats konstatēt Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas noteiktā aizlieguma pārkāpumu minēto komercsabiedrību darbībās. Nav arī konstatējams pamats Konkurences padomes rīcībai, pamatojoties uz Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta pirmo daļu.

Pamatojoties uz iepriekšminēto un Konkurences likuma 8.panta pirmās daļas 4.punktu, 11.panta pirmo daļu, Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta pirmo daļu un 27.² panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 63.panta pirmās daļas 4.punktu, Konkurences padome

n o l ē m a:

izbeigt lietas Nr.2635/13/03.01./5 „*Par Konkurences likuma 11.panta pirmās daļas un Līguma par Eiropas Savienības darbību 101.panta pirmās daļas pārkāpumu SIA „WHIRLPOOL LATVIA”, SIA „MK TRADE”, ārvalstu komersanta filiāles „Gaborona Limited Latvijas filiāle” un SIA „ETG” darbībās*” izpēti.

Saskaņā ar Konkurences likuma 8.panta otro daļu Konkurences padomes lēmumu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no lēmuma spēkā stāšanās dienas.

(*) – Ierobežotas pieejamības informācija

Priekšsēdētāja

S. Ābrama